

Cezary Obracht-Prondzyński

"Regiony Polski", nr. 1, Katowice 2000 : [recenzja]

Acta Cassubiana 2, 389-390

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

czonej na końcu książki. Tam jest także bibliografia prac prof. Brezy o nazwiskach innych niż te omówione w książce (tu są publikacje dotyczące choćby nazwisk rodzin drobnoszlacheckich).

W każdym z haseł znajdziemy lokalizację występowania danego nazwiska, podany okres historyczny, w którym jest ono odnotowane po raz pierwszy na Pomorzu, wyjaśnienie jego etymologii, czyli pochodzenia, przedstawienie zmian zapisów (kto i w jakich dokumentach historycznych jest tak nazwany), wyjaśnienie procesu germanizacji nazwiska (jeśli miało to miejsce) oraz wyliczenie, ile współcześnie osób nosi takie lub pokrewne nazwisko w poszczególnych częściach Pomorza (autor posługuje się tu dawnym podziałem administracyjnym).

Dodatkowym walorem książki jest fakt, że prof. Breza unika raczej trudnego żargonu językoznawczego, stara się podawać różnego rodzaju ciekawostki historyczne związane z nazwiskami i osobami je noszącymi, przywołuje wybitne postaci noszące w różnych okresach dane nazwisko itd. Dzięki temu lektura książki jest wciągająca i nie nuży.

„Regiony Polski”, 2000, nr 1, wyd. Wydawnictwo Naukowe „Śląsk”, Katowice, ss. 128

Nowe czasopismo naukowe, którego twórcy i redaktorzy związani są z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach (ale w redakcji i w radzie naukowej jest szereg osób z różnych ośrodków naukowych z Polski – z Gdańska prof. B. Synak – oraz zza granicy), ma zgodnie ze swoim tytułem koncentrować się na kwestiach regionalnych. Już w pierwszym numerze znajdujemy szereg materiałów ważnych i ciekawych dla wszystkich zainteresowanych problematyką regionalną. O nowych perspektywach badań socjologicznych nad regionami pisze J. Wódz. Z kolei o usytuowaniu Polski w systemie regionalnym Europy obszernie napisał A. Kukliński. Problematyki europejskiej dotyczy także trzeci tekst C. Gołębiowskiego. Przedstawił on kwestię dofinansowywania z funduszy europejskich projektów infrastrukturalnych w skali regionalnej. Bardziej opisowy charakter ma z kolei artykuł L. Pokrzyckiej, która omówiła główne grupy etniczne w Wielkiej Brytanii. K. Sowa zajął się natomiast analizą pojęć „ojczyzna mała”, „ojczyzna wielka” i „region” w kontekście ich funkcjonowania jako wspólnot politycznych.

W pierwszym numerze pisma znalazło się także miejsce na ważny dokument, jakim są *Założenia Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego Polski w latach 2000-2006*.

Oprócz tego są jeszcze działy „Z życia regionów europejskich” (o regionach w życiu politycznym Francji) oraz „Z życia regionów polskich” (o społecznych aspektach restrukturyzacji górnictwa). Na końcu zamieszczono dział recenzji.

„Nasze Pomorze”. Rocznik Muzeum Zachodnio-Kaszubskiego w Bytowie, nr 1 za 1999 rok, Bytów 2000, wyd. Muzeum Zachodnio-Kaszubskie, ss. 108

Na mapie czytelniczej Pomorza przybyło nowe pismo – rocznik Muzeum Zachodnio-Kaszubskiego w Bytowie pt. „Nasze Pomorze”.

Jak pisze we *Wstępie* redakcja, na której czele stoi Janusz Kopydłowski – dyrektor Muzeum, nazwa „*określa przedmiot zainteresowań pisma w sensie geograficznym i jednocześnie, poprzez dodanie przymiotnika »nasze«, wskazuje na »małą ojczyznę«, w której przyszło żyć dzisiejszym mieszkańcom Pomorza. Ponadto nawiązuje ona do przedwojennego pisma wydawanego w Szczecinie, poświęconego szerokim zagadnieniom pomorskim – od historycznych po geograficzne, etnograficzne i wielu innym*”. Redakcja deklaruje swoją otwartość na różnorodną tematykę, na różne spojrzenia i opinie o przeszłości i kulturze naszego regionu. Skierowuje także swoje pismo do osób zainteresowanych historią Pomorza – zarówno profesjonalnych badaczy, jak i amatorów i miłośników naszej małej ojczyzny.

Jednocześnie we *Wstępie* stwierdzono, że pierwszy numer ma inny charakter niż wszystkie planowane następne. I rzeczywiście – pierwszy numer koncentruje się na samym muzeum, jego zbiorach, pracy wystawienniczej i naukowej. Cały numer został zresztą poświęcony pamięci zmarłego niedawno Piotra Cieleckiego – pierwszego dyrektora Muzeum. Na początku jest wspomnienie o nim Janusza Kopydłowskiego oraz poświęcony mu wiersz Henryka Czyża. Ostatni tekst jest samego P. Cieleckiego pt. *Hafty w zbiorach Muzeum Zachodnio-Kaszubskiego w Bytowie*.

O muzeum traktują także następne teksty. Szczególnie interesujący jest artykuł J. Kopydłowskiego o „*powołaniu i organizacji muzeum*”, przy czym można żałować, że nie został on jednak opatrzony tzw. aparatem naukowym (tj. bibliografią i przypisami), bo z pewnością zwiększyłyby to jego walory informacyjne. Następnie zaprezentowano pracę i zbiory działu artystyczno-historycznego, etnograficznego (najbogatsze i główne zbiory muzealne), rolę dla muzeum pracowni konserwatorskiej oraz sprawozdanie z działalności muzeum za rok 1999. Są tu również materiały źródłowe, w których zawarto zestawienie frekwencji w